

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Irenou Karpíškovou jako samosoudkyní ve věci

žalobce : **Metrostav Infrastructure a.s.**, IČO 24204005
se sídlem Koželužská 2246/5, 180 00 Praha 8 – Libeň

zastoupený: Mgr. Janem Pechmanem, advokátem
sídlím Kaizlovy sady 434/13, 186 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Ředitelství silnic a dálnic ČR**, IČ 65993390
sídlím Na Pankráci 546/56, 145 05 Praha 4,

zastoupený: Mgr. Petrem Holešínským, advokátem
sídlím Korunní 1302/88, 101 00 Praha 10

o zaplacení 51 283 928,82 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku ve výši 911 664,58 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% p. a. z částky 911 664,58 Kč od 27. 11. 2014 do zaplacení do tří dnů od právní moci rozsudku.
- II. Do částky 50 372 262,42 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% p. a. z částky 50 372 262,42 Kč od 27. 11. 2014 do zaplacení se žaloba **zamítá**.
- III. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému náklady řízení ve výši 1 139 851,36 Kč k rukám jeho právního zástupce do tří dnů od právní moci rozsudku.
- IV. Žalobce je povinen zaplatit České republice na účet Městského soudu v Praze částku ve výši 142 395 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

- V. Žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet Městského soudu v Praze částku ve výši 5 256,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou ke zdejšímu soudu dne 28. 11. 2014 se právní předchůdce žalobce společnost Metrostav a.s., IČ 00014915 sídlem Koželužská 2450/4, 180 00 Praha 8, po žalovaném domáhal zaplacení částky ve výši 51 283 928,82 Kč s příslušenstvím z titulu náhrady škody za prodlení žalovaného s předáním staveniště.
2. Žalobce tvrdil, že za účelem získání veřejné zakázky na realizaci stavby silnice I/38 Kolín – obchvat uzavřel jeho právní předchůdce (dále žalobce) dne 17. 10. 2007 podle ust. § 829 a násl. zák. č. 40/1964 občanský zákoník smlouvu o sdružení s těmito subjekty: STRABAK a.s., Pražské silniční a vodohospodářské stavby a.s. (právní nástupce Porr a.s.). Žalobce je na základě ujednání s těmito subjekty oprávněn podat tuto žalobu. Mezi žalobcem a účastníky sdružení na straně jedné (zhotovitelé) a žalovaným na straně druhé (objednatel) byl uzavřen dne 11. 1. 2008 souhrn smluvních dohod o realizaci stavby silnice I/38 Kolín – obchvat (smlouva o dílo). Část smlouvy o dílo byla účastníky této smlouvy v souladu s ust. § 273 odst. 1 obch. zák. určena odkazem na všeobecné obchodní podmínky a zvláštní obchodní podmínky. Smlouva o dílo byla v průběhu realizace díla změněna dodatky č. 1, č. 3, č. 4, č. 5, č. 6, č. 7., č. 8.
3. Podle smlouvy o dílo, která zahrnuje i plán prací a časový harmonogram pro realizaci díla jako celku se předpokládalo kompletní předání staveniště zhotoviteli v termínu ke dni 4. 3. 2008. Žalovaný zhotoviteli v termínu stanoveném účastníky smlouvou právo přístupu a užívání staveniště, stejně jako příslušná stavební povolení neposkytl. Žalobce vyčíslil délku trvání prodlení u jednotlivých stavebních objektů (SO) takto: SO č. 202 - 125 dnů, SO č. 204 - 671 dnů, SO č. 205 - 304 dnů, SO č. 215 - 89 dnů. V důsledku tohoto prodlení vznikly žalobci tyto dílčí nároky:

Dílčí nárok:	Výše:	Způsob stanovení výše dílčího nároku	
1	Náklady na prodloužení bankovní záruky	494.422,67 Kč	Dle skutečnosti
2	Náklady na prodloužení pojištění	343.692,77 Kč	Dle skutečnosti
3	Náklady na dočasná zařízení (nájem)	177.739,38 Kč	Dle skutečnosti
4	Náklady výrobních prostředků	2.395.179,00 Kč	Dle matematického modelování
5	Náklady na výrobní režie	246.437,00 Kč	Dle matematického modelování
6	Náklady na správní režie	35.957.807,00 Kč	Dle matematického modelování
7	Přiměřený zisk z nákladů	1.929.971,00 Kč	5 % z dílčího nároku č. 1, 2, 3, 4, 5 a 6

8	Ušlý zisk	9.738.680,00 Kč	Dle matematického modelování
---	-----------	-----------------	------------------------------

4. Celkem žalobce požaduje částku ve výši 51 283 928,82 Kč. Při stanovení výše jednotlivých dílčích nároků označených 1, 2, 3, vycházel žalobce z listin, které předložil k důkazu, při stanovení výše jednotlivých dílčích nároků označených 4, 5, 6, 8, vycházel z matematických modelů, vytvořených jím předloženými znaleckými posudky, při stanovení průměrného zisku z nákladů vycházel žalobce z čl. 1.2 písm. e) obchodních podmínek. Protože žalovaný neuhradil žalovanou částku ve lhůtě stanovené předžalobní upomínkou ze dne 18. 11. 2014, požaduje žalobce zákonný úrok z prodlení od 27. 11. 2014 do zaplacení.
5. Ve své obraně žalovaný především namítal, že: žalobce není ve sporu věcně aktivně legitimovaný, žalobce nesplnil řádně oznamovací povinnost v souvislosti s tvrzeným nárokem podle čl. 20.1 VOP + ZOP, a proto mu tento nárok vůbec nevznikl. V podání ze dne 31.7.2020 žalovaný doplnil, že v souladu s článkem 8.1. věty druhé VOP+ZOP mělo být datum zahájení prací do 14 dnů od uzavření Souhrnu smluvních dohod. Smlouva, které jsou ZOP součástí, byla podepsána 11. ledna 2008. Z této skutečnosti žalovaný dovozuje, že termín zahájení prací je nejpozději 25. ledna 2008. Od data zahájení prací, tedy nejpozději od 25. ledna 2008, běžela lhůta 28 dnů pro oznámení smluvního kompenzačního nároku, která marně uplynula dne 22. února 2008. V této lhůtě žádný z účastníků sdružení zhotovitele žádné oznámení nároku na dodatečnou platbu neučinil. Tento žalobní nárok tak v souladu se smlouvou, resp. ustanovením článku 20.1 VOP+ZOP nemohl vzniknout. Na dodatečnou platbu z titulu smluvního kompenzačního nároku má zhotovitel v souladu se smlouvou nárok pouze za předpokladu, že takový nárok oznámí v souladu s článkem 20.1 VOP+ZOP, tedy nejpozději 28 dní poté, co se mohl nebo měl dozvědět o skutečnosti, ze které právo na kompenzační nárok vyplývá. V případě absence uplatnění nároku smlouvou předepsaným způsobem zhotoviteli žádný nárok nevzniká. V případě nároků uplatněných žalobou v nadepsaném řízení k oznámení nároku na zaplacení údajných dodatečných nákladů ve smlouvou ujednané době nedošlo. Žalobci tak právo na zaplacení žalobních nároků nevzniklo, a to ani přímých nákladů souvisejících s prodloužením výstavby. Pokud by nárok žalobce přesto dle soudu vznikl, je částečně promlčený. Žaloba byla podána dne 28. 11. 2014. Poslední rozhodná část staveniště byla žalobci předána ze strany žalovaného dne 25. 11. 2010. Proto dílčí nárok č. 4 (náklady výrobních prostředků), č. 5 (náklady na výrobní režie), č. 6 (náklady na správní režie) a nárok č. 7 (průměrný zisk z nákladů) v rozsahu nároku č. 4. 5. 6. jsou promlčeny, neboť mohly vzniknout pouze v době prodlení žalovaného s předáním částí staveniště. Žalobní nárok není promlčen pouze v rozsahu dílčích nároků č. 1 (náklady na prodloužení bankovní záruky), č. 2 (náklady na prodloužení pojištění), č. 3 (Náklady na dočasná zařízení (nájem) v celkové výši 911 664,58 Kč. Dále žalovaný na podporu svých obranných tvrzení uvedl, že nárok na náhradu ušlého zisku je žalobcem požadován duplicitně, neboť je již zahrnut v nároku na dodatečnou platbu. Část nároků je určena matematickými modely, nebyly doloženy žádnými důkazy a nejsou v nich zohledněny faktory mající vliv na jejich výši, zejména přijatá opatření k minimalizaci výše škody. Žalobce např. kalkuluje při výpočtu výše uplatněných nároků na správní režii částku, která odpovídá plnému nasazení administrativních a vedoucích pracovníků během plné výstavby a nezohledňuje vůbec, že požaduje plnění za období, kdy stavba stála. Žalobce nezohledňuje při výpočtu správní režie účast subdodavatele. Žalovaný nepopírá žalobní tvrzení, že v rámci díla měl žalobce provést stavební objekty (SO) 202, 204, 205, 2015. Práce na SO 202 měl žalobce zahájit 1. 7. 2008, na SO 204 dne 1. 5. 2008, na SO 205 a 2015 1. 7. 2008 a z důvodu nevydání stavebního povolení v předpokládaných termínech byl ze strany žalovaného odepřen přístup na příslušné části staveniště. Poté, co překážka na straně žalovaného odpadla, žalobce zahájil

práce na SO 202 dne 22. 12. 2008 (o 125 dnů později), na SO 204 dne 25. 11. 2010 (o 671 dní později) na SO 205 dne 28. 8. 2009 (o 304 dní později) a na SO 5 dne 31. 10. 2008 (o 89 dní později) oproti předpokladu harmonogramu prací.

6. Z listiny označené jako smlouva o sdružení soud zjistil, že za účelem získání veřejné zakázky na realizaci stavby silnice I/38 Kolín – obchvat uzavřel žalobce dne 17. 10. 2007 podle ust. § 829 a násl. zák. č. 40/1964 občanský zákoník smlouvu o sdružení s těmito subjekty: STRABAK a.s., Pražské silniční a vodohospodářské stavby a.s. (právní nástupce Porr a.s.).
7. Z listiny označené jako souhrn smluvních dohod soud zjistil, že tento dokument byl dne 11. 1. 2008 uzavřen mezi žalovaným jako objednatelem a členy sdružení jako zhotoviteli. Předmětem smlouvy o dílo byla realizace stavby silnice I/38 Kolín – obchvat. Podle ujednání účastníků smlouvy tvoří smlouvu o dílo v ní vyjmenované smluvní dokumenty, a to včetně dopisu o přijetí nabídky, dopisu nabídky včetně příloh, dodatku smluvních podmínek č. 2, obchodních podmínek, technických podmínek plánu prací a časového plánu. Pokud jde o jednotlivé dodatky k této smlouvě o dílo, byla jimi průběžně upravována cena díla v návaznosti na ujednané dodatečné práce a tato ujednání nemají přímou souvislost s tímto soudním řízením.
8. Z listiny označené jako dopis nabídky soud zjistil, že zhotovitel (sdružení) dne 18. 10. 2007 nabídl provedení a dokončení předmětné stavby za cenu bez DPH ve výši 1 904 601 581 Kč, lhůta pro uvedení stavby do provozu byla stanovena na 26 měsíců.
9. Ze zápisů o předání stanoviště ze dne 22. 9. 2008, 22. 12. 2008, 25. 11. 2010, 28. 8. 2009, 28. 8. 2009 soud zjistil (což nebylo mezi účastníky ani sporné), že žalobce zahájil v důsledku prodloužení žalovaného práce na SO 202 dne 22. 12. 2008 (o 125 dnů později), na SO 204 dne 25. 11. 2010 (o 671 dní později) na SO 205 dne 28. 8. 2009 (o 304 dní později) a na SO 5 dne 31. 10. 2008 (o 89 dní později) oproti předpokladu harmonogramu prací.
10. Z obchodních podmínek staveb pozemních komunikací, které vydalo Ministerstvo dopravy a spojů, odbor pozemních komunikací soud zjistil, že v bodě 20 jsou upraveny nároky, spory a rozhodčí řízení. Jak vyplývá z ust. 20.2, tato ustanovení se týkají sporů, svěřených Radě pro řešení sporů. Proto dle názoru soudu nelze v soudním řízení bez dalšího uplatnit propadné lhůty stanovené v bodě 20.1 obchodních podmínek, jak namítá žalovaná strana a soud proto, (jak bude též dále uvedeno), vycházel z příslušných ustanovení obchodního zákoníku. Opačný postup by byl odepřením soudní ochrany. Z ostatních ustanovení všeobecných obchodních podmínek, jak je na ně konkrétně ve smlouvě o dílo odkazováno, lze v souladu s ust. § 273 odst. 1 obch. zák. vycházet, neboť podle ust. § 273 odst. 1 obch. zák. část obsahu smlouvy lze určit také odkazem na všeobecné obchodní podmínky vypracované odbornými nebo zájmovými organizacemi nebo odkazem na jiné obchodní podmínky, které jsou stranám uzavírajícím smlouvu známé, nebo k návrhu přiložené.
11. Z bankovních informací UniCredit Bank Czech Republic, a. s. ze dne 23. 5. 2012, 8. 10. 2012, 16. 4. 2013, 29. 7. 2013 soud zjistil, že přímé náklady na bankovní záruku za provedení díla činí částku ve výši 422 583,48 Kč.
12. Z dodatku č. 1 a č. 2 k pojistné smlouvě č. 7720288044 uzavřené mezi Kooperativa pojišťovna, a. s. a STRABAG a. s. soud zjistil, že přímé náklady na změny (prodloužení) pojištění stavby činí ve vztahu k celému sdružení celkem 1 175 018 Kč. Žalobce nárokuje 25%, tedy přímé náklady (bez přírážky 17%) činí 293 754,50 Kč.

13. Ze smlouvy o podnájmu nebytových prostor, kterou uzavřel STRABAG a. s. jako pronajímatel se žalobcem jako nájemcem dne 5. 1. 2009 a z předložených faktur za období od 1. 10. 2011 – 30. 6. 2013 soud zjistil, že žalobce vynaložil v důsledku předmětného prodlení částku ve výši 151 914 Kč jako nájemné za pronajaté kancelářské prostory určené pro výstavbu. Konkrétně se jedná o vynaložené nájemné ve výši 7 234 Kč měsíčně vynásobené 21 měsíci.
14. Z předžalobní upomínky ze dne 18. 11. 2014 soud zjistil, že před podáním žaloby vyzval žalobce žalovaného k plnění.
15. Ze znaleckého posudku č. 26-07-2016/134 ze dne 26. 7. 2016, vypracovaného BDO Appraisal services – znalecký ústav s. r. o. soud zjistil, že objednatel tohoto posudku byl žalovaný. Účelem vypracování tohoto ZP byla revize Stanovení nároků společnosti Metrostav a. s. veřejné zakázky na stavební práce I/38 Kolín – obchvat“, zpracované společností ARCADIS CZ, a. s., divize EC HARRIS“ (podkladová studie). ZP v části vlastní analýza (7.5) konstatuje, že pro účely nárokovaných nákladů považuje za nezbytné identifikaci skutečně a účelně vynaložených nákladů v souvislosti s oddálením, analýzu skutečně vynaložených nákladů a posouzení jejich nezbytnosti a porovnání prokazatelně účelně vynaložených nákladů s náklady vyčíslenými v rámci stanovení nároků ARCADIS a ZP Appraising Alpha. Pro posouzení účelnosti vynaložených nákladů vyzval znalecký ústav žalobce k předložení přehledu nákladů účelně vynaložených žalobcem v souvislosti s prodloužením výstavby předmětné stavební akce včetně příslušné ceny těchto nákladů. (pozn. stejně tak učinil i soud ve svém usnesení č. j. 11Cm 89/2014-92 ze dne 4. ledna 2016). V reakci na tuto otázku byl znalecký ústav žalobcem odkázán na vyčíslení nároku provedeného ve „Stanovení nároku společnosti Metrostav a. s. veřejné zakázky na stavební práce I/38 Kolín – obchvat“, zpracované společností ARCADIS CZ, a. s., divize EC HARRIS“ (podkladová studie). Kalkulace uvedená v této podkladové studii nevykresluje skutečný stav věcí, nýbrž se jedná pouze o hypotetický matematický propočít. Podklady umožňující analýzu nákladů a jejich účelnosti tak znalecký ústav neměl k dispozici. Nicméně na základě posuzovaných dokumentů bylo možné se rámcově vyjádřit k nákladové položce správní režie. Znalecký ústav nezpochybnuje, že pro účel zachování stavu připravenosti pro obnovení výstavby lze hovořit o účelnosti vynaložených nákladů z hlediska druhu. Znalecký ústav však nesouhlasí s názorem, že nezbytná výše nákladů na správní režii pro účely zachování stavu připravenosti odpovídá stejné výši, jako v situaci probíhající výstavby. V závěru pak znalecký ústav konstatuje, že v rámci posuzovaných dokumentů nebyl pojem účelnosti ani pojem nákladů nikterak vymezen. Ani jeden z autorů se tak účelností vůbec nezabývá a nelze tak vyloučit, že nárokované náklady obsahují i takové, které nebyly vynaloženy za účelem zachování stavu připravenosti. Tato skutečnost je zřejmá v případě nárokovaných nákladů na správní režie, kdy jsou tyto náklady požadovány v plné výši.
16. Ze znaleckého posudku č. 34-304/2014 ze dne 30. 4. 2014, vypracovaného znaleckým ústavem Appraising Alpha – znalecký ústav, s. r. o. soud zjistil, že znalecký ústav se zabýval oceněním nároku společnosti Metrostav a.s. v souvislosti se stavebními pracemi na obchvatu Kolína. Tento znalecký úkol byl zadán žalobcem. V bodě 4 ZP se podává, že podkladem pro vypracování ZP je především „Stanovení nároku společnosti Metrostav a. s. veřejné zakázky na stavební práce I/38 Kolín – obchvat“, zpracované společností ARCADIS CZ, a. s., divize EC HARRIS“ (podkladová studie). Znalecký ústav uzavřel, že metodologie výpočtu hodnoty nároku společností ARCADIS CZ, a. s. přehledným způsobem modeluje nejpravděpodobnější model řešení alokace pracovních sil i prostředků s ohledem na vývoj stavebních činností předmětných stavebních objektů. Se způsoby a metodou výpočtu hodnot nároků, jak je stanovila společnost ARCADIS CZ, a. s. se zpracovatel ztotožňuje. Stanovení nároků správní režie bylo určeno z nabídkového rozpočtu stavby s přihlédnutím k anonymizovaným položkovým rozpočtům obdobných stavebních objektů realizovaných v obdobném časovém

úseku vybraných stavebních firem. Výše nároku vyplývajícího ze správní režie je jeho plná hodnota po celé období stavby, tedy i v období nemožnosti výstavby předmětných stavebních objektů. Dle ZP činí za celkem 125 dní prodlení celkem správní režie částku ve výši 1 193 653,80 Kč. V závěrečném výroku znalecký ústav uzavírá, že po vyhodnocení informací je celkový nárok společnosti Metrostav a. s., vyplývající z pozdního předávání pravomocných stavebních povolení a z pozdního předávání staveniště u veřejné zakázky na stavební práce I/38 Kolín – obchvat stanoven odborným odhadem na částku 50 504 400, 00 Kč.

17. Ze znaleckého posudku VŠB-TU Ostrava, fakulta stavební ze dne 13. 11. 2019 soud zjistil, že tento znalecký ústav se na základě objednávky žalobce zabýval revizí ZP č. 34-304/2014 ze dne 30. 4. 2014 znaleckého ústavu Appraising Alpha – znalecký ústav s. r. o. a vyhodnocoval, jestli nárok určený tímto ZP představuje skutečně účelně, hospodárně a efektivně vynaložené výdaje zhotovitele v souvislosti s uvedeným prodlením. Po posouzení předloženého ZP č. 34-304/2014 ze dne 30. 4. 2014 znaleckého ústavu Appraising Alpha – znalecký ústav s. r. o., po detailním rozboru jednotlivých kapitol zkoumaného ZP zpracovatel VŠB-TU Ostrava, fakulta stavební konstatuje, že jednotlivé vyčíslení nákladů na pracovníky, nákladů na strojní zařízení, nákladů výrobní režie, správní režie, hodnota zisku z nákladů a ušlého zisku jsou stanoveny transparentně, plně dle kalkulačních zvyklostí ve stavebnictví a z odpovídajících vstupních cenových informací (obvyklých) platných v cenové úrovni roku 2014. Výpočty jednotlivých složek nároku znalecký ústav Fakulty stavební spatřuje za správné a logické a plně se, jak s postupem, tak závěrem ztotožňuje. Na základě uvedených informací a výpočtů, znalecký ústav Fakulty stavební potvrzuje metodické postupy výpočtu jednotlivých částí nároku, oprávněný nárok potvrzuje a vyčísluje shodně se zpracovatelem revidovaného znaleckého posudku v částce celkem 50 504 000 Kč. Znalecký ústav Fakulty stavební VŠB-TU Ostrava má zato, že všechny nákladové části nároku představují skutečně účelně, hospodárně a efektivně vynaložené výdaje zhotovitele v souvislosti s uvedeným prodlením.
18. Z revizního znaleckého posudku č. 28/2019 ze dne 12. 7. 2019, který zpracoval znalecký ústav: Vysoké učení technické v Brně, fakulta stavební a výsledku zpracovatelů tohoto znaleckého posudku u jednání dne 27. 11. 2019 soud zjistil, že znalecký ústav se na základě zadání a otázek účastníků zabýval zrevizováním postupů a závěrů „Stanovení nároku společnosti Metrostav a. s. veřejné zakázky na stavební práce I/38 Kolín – obchvat“, zpracované společností ARCADIS CZ, a. s., divize EC HARRIS, jakož i revizí znaleckého posudku č. 26-07-2016/134 ze dne 26. 7. 2016, vypracovaného BDO Appraisal services – znalecký ústav s. r. o. a znaleckým ústavem Appraising Alpha – znalecký ústav s. r. o. K vyčíslení nákladů z výrobních prostředků znalecký ústav dospěl k závěru, že dle obchodních podmínek (odst. 20.1) se má jednat o vzniklé náklady. Metoda výpočtu nákladů za pomoci Riemannova integrálu počítá s odhadovaným průběhem stavby a nikterak nemůže předpovídat skutečné dění na stavbě ve fázi odkladu započetí realizace. Tento navrhovaný model počítá s variantou, že pracovníci za první měsíc prodloužení jsou zcela bez práce a nejsou vytíženi na jiných stavbách, obdobně je uvažováno se stavebními stroji a jejich obsluhou. Tato myšlenka nemá v posudku žádné reálné doložení a je pouze předpokládána. Většinu vstupních dat nelze zkontrolovat, neboť tyto doklady nebyly součástí předaných podkladů, např. stavební deníky, nabídkový rozpočet stavby, zápisy z kontrolních dnů. Jedná se především o hodnoty nákladů za pracovníky, stavební stroje a obsluhu, vstupující do výpočtu. Z tohoto důvodu veškeré výpočty vychází z neověřených hodnot. Znalecký ústav je přesvědčen, že tyto náklady lze určit dle skutečnosti na základě účetních dokladů. Tento závěr podporuje i Metodika Státního fondu dopravní infrastruktury (příloha A.2.2.2.) K vyčíslení výrobní režie se znalecký ústav zabývá kalkulačními vzorci, ze kterých není zřejmé, jakým způsobem byla stanovena míra procentního zastoupení jednotlivých položek, což zobrazují především náklady na materiál, mzdy, stroje, režii výrobní a zisk. Uzavírá, že náklady

na výrobní režii jsou vyčísleny pouze hypoteticky, když znalecký ústav je toho názoru, že i tyto náklady lze určit dle skutečnosti. Tento závěr též podporuje i Metodika Státního fondu dopravní infrastruktury (příloha A.2.2.2.). K vyčíslení správní režie: Stanovení hodnoty správní režie vychází z nepřesných dat, jak tomu bylo i u režie výrobní. Hypoteticky vytvořené a nepodložené náklady spojené se správní režii jsou kalkulovány tak, že po celou dobu oddálení je na správní úrovni se zakázkou stále pracováno, jako kdyby zakázka oddálena nebyla a probíhala standardní realizace. Znalecký ústav se přiklání k názoru, že konkrétní vyčíslení správní režie není reálné a znalecký ústav se přiklání k možnosti vyčíslení těchto nákladů pomocí procentní přírážky k přímým nákladům (Metodika Státního fondu dopravní infrastruktury - příloha A.2.2.2.). K vyčíslení zisku z nákladů: Hodnota zisku není správně stanovená, a to proto, že sice společnost ARCADIS CZ správně stanovila míru zisku dle souhrnu smluvních dohod (kapitola 1.2 zvláštních obchodních podmínek: „přiměřený zisk představuje 5% z nákladů, které jsou definovány ve Všeobecných obchodních podmínkách v kapitole 1.1.4.3.), nicméně výši nákladů za stroje, mzdy, režii správní a výrobní stanovila z nepřesných dat a metod. K vyčíslení ušlého zisku: znalecký ústav s odkazem na kapitulu 17.6 Všeobecných obchodních podmínek dovozuje, že nárok na ušlý zisk žalobci nevznikl. K tomuto bodu soud konstatuje, že se jedná o otázku právní, jejíž zodpovězení není na znaleckém ústavu. K revizi znaleckého posudku č. 26-07-2016/134 ze dne 26. 7. 2016, vypracovaného BDO Appraisal services – znalecký ústav s. r. o.: znalecký ústav souhlasí s konečnou odpovědí BDO, že v rámci Stanovení nároku ARCADIS CZ výrobní režie není zahrnuta ve správní režii a také to, že v posudku Appraising Alpha je v podstatě totožný metodický postup jako ve Stanovení nároku ARCADIS CZ. Znalecký ústav souhlasí s odpovědí v posudku BDO, že nabídka zhotovitele neobsahuje separátní kalkulaci správní a/nebo výrobní režie, ale tyto jsou agregovány v rámci cenových ukazatelů (jednotkových cenách) předmětné cenové nabídky. BDO nevyčíslovala přiměřený zisk, jen popsala způsob stanovení zisku z nákladů a ušlého zisku ve Stanovení nároku ARCADIS CZ a vyjádřila se k jejich vyčíslení. Znalecký ústav se ztotožňuje s postupem výpočtu BDO ve vztahu ke mzdovým nákladům včetně zákonných odvodů za zaměstnance v případě 100% a 80% průměrného výdělku, avšak vstupní data pro vyčíslení mzdových nákladů včetně zákonných odvodů za zaměstnance nejsou podloženy skutečnými vnitřními účetními doklady (zúčtovací a výplatní listina, docházkový list). S ohledem na skutečnost, že společnost BDO neměla k dispozici informaci o všech prokazatelně vynaložených nákladech společnosti Metrostav a. s., tak nebylo možné identifikovat skutečně vynaložené náklady. Za účelně vynaložené náklady proto znalecký ústav považuje náklady spojené s prodloužením bankovní záruky, pojištění a nájmu kanceláře, které jsou dokladovány. Znalecký ústav se dále zabýval otázkou, zda při zpracování znaleckého posudku měl BDO Appraisal services – znalecký ústav s. r. o. dostatek podkladů od žalobce a dospěl k závěru, že nikoliv, v přílohách dodaných podkladů postrádá některé důležité dokumenty, zejména: stavební deník předmětné zakázky, nabídkový rozpočet Sdružení Kolín, zadávací dokumentaci výběrového řízení, zápisy z kontrolních dnů stavby, výpisy docházkového systému prokazující čas, mzdové výpisy prokazující výši nákladů, kolektivní smlouvu nastavující okrajové podmínky pro výši mzdových nároků, zápisy ze stavebního deníku z období provádění prací, doložení prostých dokladů včetně argumentace, např. náklady na mobilní telefon, výpočetní techniku, software a poznamenává, že náklady zařízení staveniště jsou v nabídkové ceně rozpuštěny po dobu původní lhůty výstavby – nejsou součástí nákladů výrobní režie, ale kvantifikují se samostatně za dobu prodloužení. Dále znalecký ústav doporučoval kontrolní mechanismy pro ověření skutečných nákladů a dokumentaci. Dále v bodu B. 5 znalecký ústav konstatuje, že použité podklady při výpočtech ARCADIS CZ, divize EC HARRIS a znaleckým ústavem Appraising Alpha – znalecký ústav s. r. o. prokazují vznik, výši a účelnost skutečných nákladů jen částečně. Týká se to pouze nákladů, které jsou dokladovány skutečnými účetními doklady, spojenými s prodloužením bankovní záruky včetně podrobného popisu jednotlivých informací banky o výši bankovních

záruk, podrobné popisy jednotlivých dodatků k pojistné smlouvě a stanovení pojistného, jakož i podrobný popis jednotlivých dodatků ke smlouvě o podnájmu a proběhlá fakturace měsíčního nájemného. Celkovou částku dokladovaných nákladů za jednotlivé položky (bez DPH) včetně zisku z nákladů znalecký ústav shrnuje v tabulce č. 27 (str. 58 znaleckého posudku), konkrétně náklady na bankovní záruku za provedení díla ve výši 422 583,48 Kč, zisk z nákladů dle obchodních podmínek 5% 21 129,17 Kč, celkem 443 712,65 Kč. Náklady na pojištění 293 754,50 Kč, zisk z nákladů dle obchodních podmínek 5% 14 667,73 Kč, celkem 308 442,23 Kč. Náklady za dočasná zařízení (provizorní objekty, kanceláře, sociální zařízení) 151 914 Kč, zisk z nákladů dle obchodních podmínek 5% 7 595,70 Kč, celkem 159 509,70 Kč. Celkem dokladovaný nárok bez DPH činí 868 251,98 Kč, zisk z nákladů 43 412,60 Kč, dohromady 911 664,58 Kč.

19. Z revizního znaleckého posudku č. 27/2020 ze dne 14. 4. 2020, který též zpracoval znalecký ústav: Vysoké učení technické v Brně, fakulta stavební soud zjistil, že v tomto posudku se znalci zabývali podle zadání soudu revizí znaleckého posudku VŠB-TU Ostrava, fakulta stavební ze dne 13. 11. 2019, který předložil žalobce. Znalecký ústav dospěl k závěru, že znalecký posudek VŠB-TU Ostrava vychází při pro stanovení hodnoty nároku, jakož i metodologie stanovení nároku z podkladového materiálu zpracovaného společností ARCADIS CZ, divize EC HARRIS. Metodologie výpočtu nároku je založená shodně s vypracováním znaleckého posudku Apprasing Alpha – znalecký ústav s. r. o. na hypotetickém stavu, který není doložen žádnými podklady (např. zápisy ze stavebních deníků, nabídkovým rozpočtem Sdružení Kolín, zápisy z kontrolních dnů stavby, účetními podklady apod.) a je tedy nepřezkoumatelný. Účelně vynaložené náklady lze dokladovat účetními doklady, pouze správní režie je těžce dokladovatelná, proto znalecký ústav doporučuje postup uvedený v metodice pro ověřování a kvantifikaci finančních nároků, což je podklad A.2.1.2. Vyčíslení žalobního nároku, které bylo provedeno ve znaleckém posudku VŠB-TU Ostrava ze dne 13. 11. 2019 neprokazuje skutečné výdaje, které vznikly společnosti Metrostav a. s. v souvislosti s pozdním předáním částí staveníšť. Metoda aplikovaná pro vyčíslení žalobního nároku není správně.
20. Soud v této souvislosti konstatuje, že nepovažoval za účelné a ekonomické znova vyslyšet zpracovatele posudků Vysokého učení technického v Brně, neboť ti se ke shodným otázkám vyjadřovali opakovaně, jakož i při jednání dne 27. 11. 2019. Znalecký ústav Vysoké učení technické v Brně, fakulta stavební své posudky vypracoval v souladu s ust. § 8 a ve smyslu oddílu III zák. č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících v platném znění. Z jeho znaleckých posudků je zřejmý popis zkoumané problematiky, souhrn skutečností, k nimž bylo přihlédnuto (nález) i výčet otázek, které bylo třeba zodpovědět, a rovněž odpovědi na tyto otázky (posudek). Výsledky zkoumání v něm uvedené byly získány odpovídajícími metodami a posudek byl podán přesvědčivě a bez logických rozporů. Po odborné stránce mu tak nelze ničeho vytknout. Soud si je vědom rozporů, které vznikly v závěrech dvou slovných vysokých učení, nicméně na základě provedeného dokazování a po zralé úvaze se přiklonil k závěrům Vysokého učení technického v Brně, neboť je přesvědčen, že pokud lze nároky uplatněné žalobou vyčísřit reálně, není důvod tak činit na základě matematických modelů. Navíc znalecký VŠB-TU Ostrava se ani možnost vyčíslení nároků reálně nezabýval, pouze revidoval dřívější matematické modely. Soud takto i předběžně u jednání dne 27. 11. 2019 vyslovil závazný právní názor, že žalobce může nárokovat pouze ty požadavky, které vychází z konkrétních důkazů a nikoliv z matematických modelů, a to vyjma položky správní režie. V tomto ohledu byl žalobce i soudem poučen. Soud proto při svém rozhodování vychází ze znaleckého posudku Vysokého učení technického v Brně, fakulty stavební a podpůrně ze závěrů vyslovených znaleckým ústavem BDO Appraisal services – znalecký ústav s. r. o. Žalobce, byť byl opakovaně (např. i znaleckým ústavem BDO Appraisal services – znalecký ústav s. r. o. a usnesením č. j. 11Cm 89/2014-92 ze dne 4. ledna 2016

vyzýván k předložení konkrétních podkladů tak neučinil a při stanovení svých nároků označených v odstavci 4 tohoto rozsudku v bodech 4 - 8 vycházel i nadále z matematických modelů. Pokud jde o nárok z titulu správní režie, soud odkazuje na hodnocení jednotlivých znaleckých ústavů (odst. 14, 17 a 18 tohoto rozsudku) když podstatné z hlediska hodnocení tohoto nároku je dle soudu skutečnost, že nelze souhlasit s tím, že „nezbytná výše nákladů na správní režii pro účely zachování stavu připravenosti odpovídá stejné výši, jako v situaci probíhající výstavby“, jak to činí žalobce. Již na tomto místě dále soud konstatuje, že v souzeném případě není prostor pro volnou úvahu soudu v souladu s ust. § 136 o. s. ř. Pokud jde o výši uplatněných nároků žalobcem, nepostupoval proto soud podle ust. § 136 o. s. ř. V souladu s judikaturou (např. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 17.1.2012, čj. 4 Cmo 29/2011-252) v daném případě nejde o případ, kdy lze výši nároku zjistit jen s nepoměrnými potížemi (Nepoměrné obtíže mohou být dány nepřiměřenými náklady na zjišťování okolností rozhodných pro výpočet nároku, které hrubě neodpovídají výši vymáhaného nároku (NS 28 Cdo 501/2010), či uplynutím velmi dlouhé doby ode dne, kdy nastaly skutečnosti rozhodné pro výši nároku, takže jejich dokazování je značně obtížné (NS 22 Cdo 4019/2010). Nepoměrné obtíže jsou z tohoto hlediska vyjádřením zásady procesní ekonomie. Jak uvádí rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1.6.2017, sp. zn. 28 Cdo 4843/2016: „Volné uvážení soudu podle ustanovení § 136 o. s. ř. je namísto tam, kde lze výši nároku zjistit jen s nepoměrnými obtížemi, či nelze-li ji zjistit vůbec. Takovou úvahu je přitom možné založit jedině na dostatečném zjištění skutečností umožňujících kvantitativní posouzení srovnatelných souvislostí v daném místě a čase, jež bude ústít v logické a pečlivě odůvodněné rozhodnutí soudu.“ Žalobce nebyl (zejména v čase, kdy shromáždřoval podklady pro tuto žalobu) v takové situaci, že by v případě uplatněných nároků (vyjma správní režie) nebyl schopen své nároky vyčíslit reálně na základě konkrétních důkazů, jak podrobně konstatováno shora, neboť bylo v jeho moci si potřebné důkazy opatřit z vlastních zdrojů (např. z účetnictví, ze mzdových podkladů apod.)

21. Soud provedl ještě další důkazy, které však nejsou relevantní pro výsledek tohoto sporu, a proto je samostatně nehodnotí. Další účastníky navržené důkazy pro nadbytečnost neprováděl.
22. Soud vycházel z právní úpravy zák. č. 513/1991 Sb. (dále obch. zák.), resp. zákona č. 40/1964 Sb., (občanský zákoník, ve znění platném a účinném do 31. 12. 2013) neboť s ohledem na přechodná ustanovení zák. č. 89/2012 Sb. a to ust. § 3028 odst. 3 obč. zák. se právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona jakož i práva a povinnosti z nich vyplývající řídí dosavadními právními předpisy.
23. Na základě provedeného dokazování podle ust. § 132 o. s. ř. dospěl soud k těmto závěrům skutkovým a právním: žalovaný v pozici objednatele, v návaznosti na výsledek zadávacího řízení pro veřejnou zakázku na stavební práce, uzavřel dne 11. 1. 2008 se žalobcem v pozici zhotovitele souhrn smluvních dohod (smlouvu o dílo). Mezi účastníky nebylo sporné, že v rámci díla měl žalobce provést stavební objekty (SO) 202, 204, 205, 2015. Práce na SO 202 měl žalobce zahájit 1. 7. 2008, na SO 204 dne 1. 5. 2008, na SO 205 a 2015 1. 7. 2008 a z důvodu nevydání stavebního povolení v předpokládaných termínech byl ze strany žalovaného odepřen přístup na příslušné části staveniště. Poté, co překážka na straně žalovaného odpadla, žalobce zahájil práce na SO 202 dne 22. 12. 2008 (o 125 dnů později), na SO 204 dne 25. 11. 2010 (o 671 dní později) na SO 205 dne 28. 8. 2009 (o 304 dní později) a na SO 5 dne 31. 10. 2008 (o 89 dní později) oproti předpokladu harmonogramu prací. Pro posouzení žalobního nároku vycházel soud z uvedených skutečností, tedy že žalovaný se dostal do prodlení jak shora uvedeno, a žalobci v souladu s ujednáním ve smlouvě o dílo, zejména pak v ujednání označeném jako harmonogram prací a v souladu s obchodními podmínkami vznikl nárok na prodloužení lhůty v důsledku zpoždění a uhrazení vzniklých účelně vynaložených nákladů.

Pokud jde o žalovaným vznesenou námitku nedostatku věcné aktivní legitimace na straně žalobce k podání této žaloby, (resp. tvrzení, že nárok žalobce vůbec nevznikl) soud tuto námitku neakceptoval a jak již uvedeno shora, neodepřel žalobci právo na soudní ochranu. Nad rámec uvedeného se soud dále podpůrně stotožňuje i s právním názorem, vysloveným žalobcem v jeho podání ze dne 8. 7. 2015, na který pro stručnost odkazuje a ze kterého cituje následující: žalobce především odkazuje na ust. § 513 zák. č. 40/1964 Sb. občanský zákoník a nesouhlasí s tím, že některý z ostatních účastníků sdružení uplatnil právo předstihu. Žádný z úkonů vedoucího účastníka sdružení (ze dne 7. 4. 2010, 28. 11. 2011 a 28. 11. 2011) nelze považovat za žádost o splnění závazku ve smyslu ust. § 513 obč. zák., neboť šlo pouze o „oznámení nároku“ podle čl. 20.1 obchodních podmínek, podle kterých „...poté, co se zhotovitel domnívá, že má nárok na dodatečnou platbu, oznámí to správci stavby...“ Naopak soud se stotožnil s uplatněnou námitkou promlčení, tak jak tuto námitku žalovaný vznesl v rámci své obrany. Žaloba byla podána dne 28. 11. 2014. Poslední rozhodná část staveniště byla žalobci předána ze strany žalovaného dne 25. 11. 2010. Proto dílčí nárok č. 4 (náklady výrobních prostředků), č. 5 (náklady na výrobní režie), č. 6 (náklady na správní režie) a nárok č. 7 (přiměřený zisk z nákladů) v rozsahu nároku č. 4. 5. 6. jsou promlčeny, neboť mohly vzniknout pouze v době prodlení žalovaného s předáním částí staveniště. Žalobní nárok není promlčen pouze v rozsahu dílčích nároků č. 1 (náklady na prodloužení bankovní záruky), č. 2 (náklady na prodloužení pojištění), č. 3 (náklady na dočasná zařízení (nájem) v celkové výši 911 664,58 Kč tak, jak byly vyčísleny ve znaleckém posudku č. 28/2019 ze dne 12. 7. 2019, který zpracoval znalecký ústav Vysoké učení technické v Brně, fakulta stavební. Podle ust. § 387 odst. 1 obch. zák. právo se promlčí uplynutím promlčecí doby stanovené zákonem. Podle ust. § 388 odst. 1 obch. zák. promlčením právo na plnění povinnosti druhé strany nezaniká, nemůže však být přiznáno nebo uznáno soudem, jestliže povinná osoba namítne promlčení po uplynutí promlčecí doby. Podle ust. § 391 odst. 1 obch. zák. u práv vymahatelných u soudu začíná běžet promlčecí doba ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno u soudu, nestanoví-li tento zákon něco jiného. Podle ust. § 397 obch. zák. nestanoví-li zákon pro jednotlivá práva jinak, činí promlčecí doba čtyři roky. Podle ust. § 398 obch. zák. u práva na náhradu škody běží promlčecí doba ode dne, kdy se poškozený dozvěděl nebo mohl dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě; končí však nejpozději uplynutím 10 let ode dne, kdy došlo k porušení povinnosti. K uplatněným nárokům (dílčí nárok č. 4. 5. 6.) dále soud konstatuje, že i v případě, že by žalovaná strana námitku promlčení nevznesla, nebyl by žalobce v této části žaloby úspěšný z důvodů, podrobně rozbraných shora, zejména v odstavci 18 a 19 tohoto rozsudku. Soud znova opakuje, že matematické modely, tak jak byly žalobcem předloženy nelze akceptovat proto, že uplatněné nároky bylo možné vyčísřit reálně a podložit je konkrétními důkazy.

24. K přiznaným nárokům: na základě provedeného dokazování má soud za prokázané, že žaloba je důvodná v části, kde žalobce požaduje náklady na bankovní záruku, zisk z nákladů dle obchodních podmínek 5%, náklady na pojištění, zisk z nákladů dle obchodních podmínek 5% a náklady za dočasná zařízení (provizorní objekty, kanceláře, sociální zařízení) včetně zisku z nákladů dle obchodních podmínek 5%. Tyto nároky byly prokázány předloženými důkazy (listinami), konkrétně uvedenými v odstavci 11, 12, 13 tohoto rozsudku. Při stanovení výše těchto nákladů vycházel soud ze závěrů znaleckého posudku č. 28/2019 ze dne 12. 7. 2019, který zpracoval znalecký ústav Vysoké učení technické v Brně, fakulta stavební. Celkovou částku dokladovaných nákladů za jednotlivé položky (bez DPH) včetně zisku z nákladů znalecký ústav shrnuje v tabulce č. 27 (str. 58 znaleckého posudku), konkrétně náklady na bankovní záruku za provedení díla ve výši 422 583,48 Kč, zisk z nákladů dle obchodních podmínek 5% 21 129,17 Kč, celkem 443 712,65 Kč. Náklady na pojištění 293 754,50 Kč, zisk z nákladů dle obchodních podmínek 5% 14 667,73 Kč, celkem 308 422,23 Kč. Náklady za dočasná zařízení (provizorní objekty, kanceláře, sociální zařízení) 151 914 Kč, zisk z nákladů dle obchodních podmínek 5% 7 595,70 Kč, celkem 159 509,70 Kč. Celkem dokladovaný nárok

bez DPH činí 868 251,98 Kč, zisk z nákladů 43 412,60 Kč, dohromady 911 664,58 Kč. Soud proto v této části žalobě vyhověl, když ve zbytku žalobu jako nedůvodnou zamítl.

25. Soud přiznal částečně úspěšnému žalovanému (z 96,44%) i náhradu jím **účelně** vynaložených nákladů (výrok III.), a to v souladu s ust. § 142 odst. 2 o. s. ř. Soud při stanovení odměny vycházel z ust. §§ 7 bod 7, §§ 8 odst. 1, 11 a 13 vyhl. č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátního tarifu). Soud vycházel z tarifní hodnoty 51 283 929 Kč, když odměna za jeden úkon právní služby činí 64 820 Kč.
26. Žalovanému přísluší odměna za právní služby v počtu 15 úkonů, konkrétně za: převzetí a příprava zastoupení, vyjádření 15. 6. 2015, 29. 7. 2016, 11. 4. 2018, 6. 11. 2019, 10. 1. 2020, 10. 6. 2020, 31. 7. 2020, účast na jednání 11. 11. 2015, 12. 2. 2016, 5. 10. 2016, 16. 4. 2018, 27. 11. 2019, 22. 7. 2020, 23. 11. 2020. Dále je součástí nákladů řízení režijní paušál 15 x 300 Kč. Podle ust. § 137 odst. 3 o. s. ř. přísluší advokátovi 21% DPH ve výši 205 128 Kč, když právní zástupce žalovaného osvědčil, že je plátcem DPH. Celkové náklady řízení s vyčíslením DPH, přiznané žalovanému, tak činí 1 139 851,36 Kč (1 181 928 x 96,44 % : 100).
27. Výrok o nákladech státu je odůvodněn ust. § 148 odst. 1 o. s. ř. Státu vznikly po odečtení zálohy 40 000 Kč od žalobce (uhrazeno žalobcem dne 11. 10. 2018) náklady zaplacené z rozpočtových prostředků spočívající v odměně znaleckému ústavu Vysoké učení technické v Brně, fakulta stavební ve výši 110 282 Kč (za znalecký posudek č. 28/2019 ze dne 12. 7. 2019), ve výši 7 452 Kč (za účast zpracovatelů ZP č. 28/2019 na jednání soudu), ve výši 23 565 Kč (revizní ZP č. 27/2020) a dále v odměně ve výši 6 352,50 Kč pro BDO Appraisal services – znalecký ústav s. r. o. (za účast zpracovatelů ZP na jednání soudu). Státu vznikly celkem z rozpočtových prostředků výdaje ve výši 147 651,50 Kč. Dle úspěchu – neúspěchu ve věci v poměru 96,44% - 3, 56 % pak soud rozdělil povinnost uhradit náklady státu tak, jak je uvedeno ve výroku IV a V tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **l z e** podat odvolání do patnácti dnů ode dne doručení, k Vrchnímu soudu v Praze, prostřednictvím zdejšího soudu. Nesplní-li povinný, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněný domoci jeho splnění návrhem na výkon rozhodnutí.

V Praze dne 23. listopadu 2020

JUDr. Irena Karpíšková v. r.
předsedkyně senátu